

POLITIEK CAFÉ

1 april, domein Raversijde - Oostende

De stellingen

(1) De polders: naar een betere bescherming en duurzame instandhouding van de kustpolders

De kustpolders vormen een gevarieerd eeuwenoud cultuurlandschap van historische graslanden, sloten, poelen en laaggelegen hooilanden. De aaneengesloten graslandgebieden in laaggelegen komgronden zijn unieke landschappen met zeldzame zilte graslanden en belangrijke weidevogelpopulaties. Het zijn tevens belangrijke overwinteringsplaatsen voor duizenden arctische ganzen en andere noordelijke vogelsoorten.

Van de Vlaamse kustpolders is momenteel nog maar 30 % bestemd als grasland en daarvan is slechts 1/3 beschermd. Nochtans gaat het om waardevolle natuurgebieden en tevens een onvervangbaar cultuurhistorisch erfgoed van internationaal belang.

Tussen 1960 en 1990 werden door de ruilverkavelingen duizenden hectaren drooggelegd en omgeploegd tot akkers. De aftakeling gaat nog steeds verder: veel te lage waterpeilen, omploegen van graslanden, nieuwe woonzones, industrieterreinen voor de havens van Zeebrugge en Oostende, nieuwe recreatieterreinen... De overheid beloofde al meerdere keren de poldergraslanden efficiënter te zullen beschermen maar dit is tot nu toe niet gebeurd.

Onderschrijft u onze visie dat er dringend nood is aan een betere bescherming van onze kustpolders ? Wat zijn volgens u mogelijke oplossingen (bvb. polderdecreet, verdere invulling VEN, een doorgedreven integraal = natuurvriendelijk waterbeheer...)? Hoe kan natuurbeleving in de Polders en langs de kust het toerisme verrijken?

(2) Visserij: een zee vol vis(sers)

In de Noordzee wordt veelal gevestigd met **boomkorren**. Deze methode houdt in dat zware netten met kettingen de bodem omwoelen waardoor platvissen als tong en schol worden opgeschrikt en in het net terecht komen. Niet alleen zorgt dit voor een zware bodemomwoeling en dus verstoring van het leefgebied van deze vissen. Deze methode zorgt ook voor grote ongewenste bijvangsten van niet-commerciële organismen en ondermaatse vis (tot 80% van de totale vangst). Deze methode vergt bovendien zeer veel energie (1 kg vis staat voor 2,5 liter brandstof). En ze focust ook nog eens op soorten die thans zwaar onder druk staan en waar de quota jaar na jaar strenger worden. Vooral de Vlaamse vissers delen in de klappen want liefst 95% van de vloot bestaat uit boomkorvaartuigen. Omwille van deze ecologische en economische nadelen staat een deel van de visserijsector thans op de rand van de ondergang. De zogenaamde verbeterde boomkor is goed als tussenstap maar niet als dé oplossing.

De kustwerkgroep pleit dan ook voor een **diversificatie** van de hypergespecialiseerde vloot. We vragen dan ook met aandrang dat er een lange termijnvisie gericht op duurzaamheid wordt ontwikkeld op onze visserijvloot. Bovendien moet ons Vlaams visserijbeleid ook ingepast worden in het netwerk van mariene beschermde gebieden, waar in bepaalde gebieden de boomkor verboden wordt en er voorrang gegeven wordt aan alternatieve technieken.

Hoe ziet u de toekomst van de Vlaamse vloot op (middel-)lange termijn? Wat betekent duurzaam vissen voor u? En u wil u dit realiseren?

Een andere belangrijke bedreiging voor de visserij is de niet zo sportieve **sportvisserij**. De sportvissers mogen namelijk tot 15 kilogram/dag vis vangen. Het is geen publiek geheim dat deze vis veelal niet voor eigen consumptie gebruikt wordt en al te vaak in het zwarte circuit belandt. Hierdoor schaadt de sportvisserij onze beroepsvissers. De vis valt buiten het officiële quotasysteem waardoor de visstocks nog extra klappen krijgen. Temeer omdat sommige sportvissers (door een gebrek aan controle) meer vangen dan het quotum. Dolfijnen en andere zeezoogdieren raken bovendien verstrikt in hun warrelnetten. De kustwerkgroep vraagt dan ook met aandrang dat een goede reglementering wordt uitgewerkt voor de vangsthoeveelheden en –technieken (o.a. warrelnetten). Sportvisserij ? Ja, maar het moet sportief blijven !

Vindt u dat er een betere reglementering en controle moet komen op de sportvisserij? Zo ja, hoe zou u dat concreet aanpakken (in Vlaanderen en/of in Europa)?Bent u pro een algemeen verbod op recreatieve warrelnetten, ter bescherming van de dolfijn?

(3) klimaatsverandering : bedreiging of kans voor natuurbehoud?

De laatste rapporten van het IPCC (Internationaal panel van klimaatwetenschappers) laten er geen twijfel over bestaan: de gevolgen van de klimaatverandering zullen zich ook hier laten voelen. De kuststreek zal zich moeten wapenen tegen de stijgende zeespiegel van 40 cm tot 1 meter in de 21ste eeuw. Dat dit om een andere kustverdediging vraagt, spreekt voor zich. Maar welk effect zal het hebben op het landgebruik in de polders? Tegelijkertijd zullen we geconfronteerd worden met extremere weersituaties. Langere periodes van droogtes en heftige regenbuien. Dit brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor de afwatering. Ook het ecologisch evenwicht wankelt. Planktonsoorten verschuiven naar het noorden, en veel vissoorten volgen. Dat heeft ook gevolgen voor de vogelpopulaties. Zo is in Schotland het broedsucces van zeevogels drastisch gedaald.

De gesprekken rond een nieuw Kyoto-protocol zijn volop bezig, de milieubeweging juicht dit uiteraard toe (al mag er wel meer ambitie en hoogdringendheid aan de dag gelegd worden). Maar naast de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, zullen we ons ook moeten aanpassen ("adaptatie") aan de nieuwe omstandigheden. Klimaatsverandering is een feit. Zeker aan de Vlaamse kust waar een nieuwe **kustverdediging** nodig is, willen we het hoofd bieden aan de zeespiegelrijzing. Wellicht zullen we niet als in Groot-Brittannië delen van onze kust opgeven, maar zullen we zoals in Nederland kiezen voor een extra stevige en bovenal verhoogde kustverdediging. De kustwerkgroep is a priori niet tegen het ophogen en verbreden van stranden en duinen, doch vraagt met aandrang dat deze ingrepen gekoppeld worden aan de uitbreiding van natuurgebieden. Zo kunnen we het historisch verlies deels uitwissen en kunnen we bovenal zorgen voor "robuuste natuurgebieden" waar onze typische kustflora en -fauna zich gemakkelijker kan aanpassen aan de klimaatsopwarming en waar zeehonden kunnen rusten op het strand.

Wat is uw visie op onze toekomstige kustverdediging ? Kiest u voor een kustverdediging met maximale natuurwinst? En zo ja, hoe zou u dit concreet invullen?

(4) Handhaving : meer blauw in het groen en meer groen in het gerecht

De overheid heeft in een grote inhaalbeweging veel natuurgebieden die vroeger ontoegankelijk waren voor het publiek opengesteld. De kust als publiekstrekker wordt daarom meer dan andere regio's geconfronteerd met een grote druk op diezelfde natuurgebieden. Komt daarbij nog dat duinen veel minder bestand zijn tegen toeristische overexploitatie dan bijvoorbeeld bossen. Daarom vindt de Kustwerkgroep dat de personeelsbezetting rond handhaving niet evenredig is aan de jaarlijkse concentratie van mensen die naar de kust en haar rijke natuur komt afgezakt. Een grotere controle in de natuurgebieden is een must om het voor iedere gebruiker aangenaam te maken. Wij pleiten voor duidelijk aanwezige natuurwachters. Wij vragen ook dat overtredingen niet meer automatisch worden geseponeerd. Als we zien hoeveel de overheid heeft geïnvesteerd in de oprichting en het beheer van deze natuurgebieden heeft natuur zeker en vast een prijs.

Hoe wilt u het publiek informeren ten aanzien van een natuurvriendelijk recreatief gebruik? Bent u pro meer blauw in het groen? Hoe kunnen we zorgen voor een daadwerkelijke handhaving bij flagrante overtredingen?

(5) duinen : na het grote werk, het grote kleine werk

Het duinendecreet kwam geen seconde te vroeg. Van de meer dan 6.000 ha duinen in het begin 20ste eeuw bleef in 1993 nauwelijks de helft over in de vorm van zeer versnipperde duingebieden. Appartementsblokken, villa's, zeedijken en betonboulevards kwamen in de plaats. Sinds het duinendecreet (dat er dankzij moedige politici op aandrang van de duinenwerkgroep kwam) kunnen we spreken van een ware trendbreuk. Onze toenmalige eisen voor duinverwerving werden realiteit: 480 ha duingebied werd aangekocht. Ook onze toenmalige vraag naar natuurherstel bleek een haalbare kaart te zijn. Het plan Zeehond werd grotendeels uitgevoerd en kent een groot succes. Camping Cosmos en andere miskleunen verdwenen uit het duinenlandschap.

Anno 2009 zien we dat de machine sputtert. Het aankoopbeleid valt quasi stil omdat het niet aangepast is aan de vele overblijvende kleine percelen (eertijds gekocht als speculatieve "bouw"grond). Het spreekt voor zich dat de vertuining van de duinen weinig goed doet aan de unieke en zeldzame natuurwaardes. Daarnaast onttrekt deze vertuining waardevolle duinpercelen aan de openbaarheid, waardoor de recreatiedruk op de resterende duingebieden alleen maar toeneemt. De vertuining dreigt dus te leiden tot een desastreuze en onomkeerbare aantasting van de duingebieden, van hun specifieke fauna en flora, én van hun toeristisch-recreatief potentieel.

Hoe gaat uw politieke partij om met de vertuining van onze duinen ? Kan u zich vinden in een verbeterd aankooprecht (waardoor het Agentschap voor Natuur & Bos de onbebouwde duinen kan aankopen tegen een natuurprijs) ? Kan u zich vinden in een beheerplicht voor eigenaars van kustduingronden ? Kan u zich vinden in een verbod op het plaatsen van private omheiningen in deze duinen ?

(6) natuurgebieden met pit

Dankzij ambitieuze politici en gedreven ambtenaren werden de laatste jaren tal van belangrijke natuurprojecten succesvol uitgevoerd. Denken we aan het Plan Zeehond wat gevolgd werd door de natuurontwikkeling op termijn in de IJzermonding. De kustwerkgroep is hier uiteraard zeer dankbaar voor doch vraagt dat ook de komende Vlaamse legislatuur nieuwe ambitieuze projecten worden uitgevoerd.

De IJzermonding

De Hemmepolder is nog steeds niet toegevoegd. Nochtans biedt de aansluiting van deze kleine polder een unieke kans om de zee – slikke & schorre – polder overgang te realiseren (die we anno 2009 nergens aan de Vlaamse kust tegenkomen).

Kan uw politieke partij zich scharen achter de uitbreiding op termijn van de IJzermonding met de Hemmepolder ?

Het Zwin

Ondanks beloftes door de Vlaamse (en Nederlandse) Regering dat “de schop in de grond gaat” voor de uitbreiding van het Zwin, lijkt het planproces stil te liggen of loopt het toch alleszins zwaar vertraging. De kustwerkgroep vraagt dan ook dat de uitbreiding van het Zwin – mét uitbreidingsscenario van 240 ha – hoge prioriteit krijgt binnen de bevoegde administraties. Bovendien moet de overheid de resterende belendende oude duinlandschappen en – complexen (zoals de Kalfduinen, de Korte Duinen, het Blinckaertduinbos en de duinen van de Oude Hazegraspolder) aankopen. Samen met de reeds aangekochte Zwinvlakte en Zwinduinen ontstaat zo een uniek gebied voor natuur én mensen.

Krijgt het natuurherstelproject van het Zwin ook voor uw partij de nodige prioriteit ? Treedt u onze eis bij voor de uitbouw van een “groot Zwin” ?

De Baai van Heist

De Baai van Heist is thans ons enige strandreservaat. De groei van een zandbank voor het reservaat (ontstaan door de gewijzigde stromingspatronen veroorzaakt door de Zeebrugse haven) is een gegeven. De kustwerkgroep vraagt dat deze ontwikkeling aangegrepen wordt om een uniek natuurgebied integraal te beheren.

Zet u ook het licht op groen voor een effectief integraal beheer van de Baai van Heist?

(7) propere havens, werk maken van een sluitend afvalbeheer & clean ships

Hoewel vanuit energieoogpunt transport van goederen per schip de meest milieuvriendelijke vervoersmodi is, maakt dit feit de scheepvaart nog niet duurzaam. De lage transportprijs staat immers vaak in schril contrast met de hoge factuur voor het leefmilieu. Het massale gebruik van goedkope, laagwaardige dieselbrandstof zorgt voor een groeiende uitstoot van schadelijke zwaveloxides, stikstofverbindingen en fijn stof. Daarnaast vormt het internationale scheepvaartverkeer via het ballastwater, lozingen in volle zee van olie, ladingrestanten en allerlei afval een blijvende bedreiging voor de waterkwaliteit en het waterleven.

Toch is het nu al mogelijk om via een combinatie van maatregelen alle schadelijke emissies en lozingen te voorkomen. Maatregelen tijdens het ontwerp en de bouw van zeeschepen maar ook een gedegen management op de zeeschepen, bieden een antwoord. Met de 'Clean Ship'-benadering kan de internationale scheepvaart snel substantiële stappen zetten naar verbeterde milieuprestaties. De **internationale wetgeving** is nu echter niet toereikend om de principes van Clean Ship afdwingbaar te maken in de scheepvaartpraktijk. Ook is de verzameling van afval in havens nog verre van sluitend. De kustwerkgroep vraagt dan ook dat er een **eenvormig systeem** wordt uitgedokterd, zodat **milieutaksen** niet meer uitgespeeld kunnen worden als een concurrentieel voordeel/nadeel. Daarnaast ijvert de kustwerkgroep voor de correcte implementatie, opvolging en handhaving van de Port Reception Directive en het uitwerken van een adequaat wetgevend kader voor ballastwaterbehandeling.

Zal uw politieke partij in het Vlaams én bovenal Europees halfrond zich inzetten voor een propere scheepvaart ? Kan u zich vinden in onze voorstellen ?

(8) stop de sofachasse – de strandjacht in Frankrijk

Juist over de grens met Frankrijk wordt gejaagd op soorten als kemphaan, wulp, goudplevier, zomer- en wintertaling en vele andere unieke vogels. Bovenal verstoort dit grondig de vogeltrek die langsheen de kustlijn verloopt tussen het hoge Noorden en het warme Zuiden.

Voor de kustwerkgroep is dit onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat Europa hier niet optreedt. Dat ze niet als – bij Malta – de lijn doortrekt van een verbod op de jacht op deze soorten. De kustwerkgroep vraagt dan ook met aandrang dat een Europees initiatief genomen wordt en een algemeen verbod op elke vorm van jacht op vogels op het strand wordt afgekondigd.

Kunnen we op uw Europese mandatarissen in spe rekenen om de (Franse) strandjacht op vogels te verbieden ?

het programma

19u   bezoek aan het nieuwe vogelopvangcentrum

19u45   onthaal in het cafetaria van het provinciaal domein Raversijde

20u   start politiek café

- 20u   verwelcoming door de kustwerkgroep Natuurpunt
- 20u05   openingswoord door Ignace Schops, Goldman Environmental Prize 2008
- 20u20   politiek café
  - moderator : Stefaan Kerger, FOCUS/WTV-journalist
  - in het panel
    - Hilde Crevits (CD&V)
    - Bart Staes (Groen !)
    - Bart Tommelein (Open VLD)
    - Geert Bourgeois (N-VA)
    - John Crombez (sp-a)
    - Jean-Marie Dedecker (Lijst Dedecker)
- 21u45   uitreiking groene jutter door Ignace Schops
- 22u   slot